

Europejscy rolnicy zwolnieni z przepisów dotyczących gruntów ugorowanych

Komisja Europejska oficjalnie przyjęła rozporządzenie, które przyznaje europejskim rolnikom częściowe zwolnienie z zasady warunkowości dotyczącej gruntów ugorowanych. Jest to następstwem [wniosku Komisji przedstawionego w dniu 31 stycznia](#) oraz dyskusji z państwami członkowskimi na posiedzeniach komitetów. Rozporządzenie wejdzie w życie jutro, 14 lutego, i będzie stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia przez okres jednego roku, czyli do dnia 31 grudnia 2024 r. Częściowe wyłączenie uwzględnia kilka wniosków o większą elastyczność, o co zwróciły się państwa członkowskie, aby lepiej reagować na wyzwania stojące przed rolnikami w UE.

Zamiast utrzymywania gruntów ugorowanych lub nieprodukcyjnych obiektów na 4 % swoich gruntów ornych rolnicy w UE uprawiający uprawy wiążące azot (takie jak soczewica, groch lub fawas) lub międzyplonów bez środków ochrony roślin na 4 % gruntów ornych będą uznawani za spełniających tzw. wymóg GAEC 8. Rolnicy, którzy tak postanowią, mogą jednak nadal spełniać ten wymóg za pomocą gruntów ugorowanych lub nieprodukcyjnych.

Przyjęty akt końcowy umożliwia również państwom członkowskim modyfikację ich ekoprogramów wspierających obszary nieprodukcyjne w celu uwzględnienia alternatywnego poziomu bazowego w ramach warunkowości GAEC 8. Zwykłe powiadomienie Komisji Europejskiej wystarczy do natychmiastowej aktualizacji odnośnych ekoprogramów.

Państwa członkowskie, które chcą zastosować odstępstwo na szczeblu krajowym, muszą powiadomić o tym Komisję w ciągu 15 dni od wejścia w życie rozporządzenia, tak aby umożliwić jak najszybsze informowanie rolników.

Wniosek Komisji jest starannie dostosowany, aby zapewnić właściwą równowagę między, z jednej strony, zapewnieniem odpowiedniej pomocy i elastyczności rolnikom stojącym przed licznymi wyzwaniami, a ochroną różnorodności biologicznej i jakości gleby z drugiej strony.

Ursula **von der Leyen**, przewodnicząca Komisji Europejskiej, powiedziała:

„Tylko wtedy, gdy nasi rolnicy będą mogli żyć z ziemi, zainwestują w przyszłość. I tylko wtedy, gdy wspólnie zrealizujemy nasze cele klimatyczne i środowiskowe, rolnicy będą mogli nadal żyć. Nasi rolnicy są tego świadomi. Środek ten zapewnia rolnikom elastyczność, a jednocześnie nadal nagradza ich za ich kluczowe działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i zrównoważonego rozwoju w UE. Wkrótce przedstawimy więcej propozycji mających na celu złagodzenie presji, z którą borykają się nasi rolnicy.

Kontekst ogólny

Aby otrzymać wsparcie w ramach WPR, rolnicy muszą przestrzegać rozszerzonego zestawu dziewięciu norm korzystnych dla środowiska i klimatu. Ta zasada warunkowości ma zastosowanie do blisko 90 proc. wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych w UE i odgrywa ważną rolę w upowszechnianiu zrównoważonych praktyk rolniczych. Ten zbiór podstawowych norm określa się mianem norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, co oznacza „dobre warunki rolnicze i środowiskowe”.

Norma GAEC 8 wymaga między innymi przeznaczenia minimalnego udziału gruntów ornych na _____

obszary lub elementy nieprodukcyjne. To ostatnie odnosi się zwykle do gruntów ugorowanych, ale również nieprodukcyjnych elementów krajobrazu, takich jak żywopłoty lub drzewa. Gospodarstwa rolne o powierzchni poniżej dziesięciu hektarów gruntów ornych są zwolnione z tego obowiązku. 31 stycznia Komisja zaproponowała, by zapewnić większą elastyczność unijnym rolnikom otrzymującym wsparcie w ramach WPR z tego wymogu.

W odniesieniu do międzyplonów: są to rośliny, które rosną między dwoma głównymi uprawami. Uprawy te mogą służyć jako pasza dla zwierząt lub jako obornik zielony. Stosowanie upraw wiążących azot i międzyplonów przynosi szereg korzyści środowiskowych dla zdrowia gleby, w tym dla różnorodności biologicznej gleby i ograniczenia wymywania składników pokarmowych. Uprawy mają być uprawiane bez środków ochrony roślin, aby utrzymać ambicje środowiskowe WPR.